

Fokus på halthed betaler sig

Halthed hos søer er et område, hvor danske svineproducenter har stor fokus. Det skyldes især, at disse søer er en velfærdsmæssig udfordring, men der er også gode økonomiske argumenter for at reducere frekvensen af halthed i besætningen.

Af Hans Aae, Vitfoss.

Den velfærdsmæssige betydning af mindre halthed er særdeles oplagt, og fokus rettes især mod, at dødeligheden i soholdet er for høj. Danske undersøgelser viser, at specielt problemer i bevægeapparatet giver anledning til de fleste aflivninger på gården.

Det økonomiske aspekt er selvfølgelig allerede tydeliggjort derved, at en død so koster ca. 3.000 kr. Kan vi reducere sodødeligheden med 2- 3 pct., er der hurtigt tale om 100 kr. pr årssø. Livstidsproduktion er et andet område, hvor øget holdbarhed vil kunne ses på bundlinien. Danske søer får i gennemsnit 3,5 kuld i løbet af deres liv. Hvis det øges til 4,5 kuld, betyder det 200 kr. pr. årssø. Og med speciel fokus på polte og gylte så betyder holdbarheden meget. Sættes en 1. lægssø ud inden 2. læg, koster det 1700 kr. i tabt produktivitet.

Halthed hedder på engelsk LAMENESS, og med introduktionen af Lameness-Calculator får vi en mulighed for at estimere/beregne det økonomiske tab i besætningen. Beregningsmodellen tager udgangspunkt i et amerikansk universitetsforsøg, men det økonomiske potentiale bekræftes af tilsvarende tyske forsøg. I modellen bruger vi dine egne data, hvoraf de fleste findes i E-kontrollen. Udfordringen er at få fastslået, hvor mange procent af søerne, som er halte. Umiddelbart er der to løsninger:

- Vurdering af søer i bevægelse
- Vurdering af klovene

Vurdering af søer i bevægelse

Vurderingen udføres lettest, når søer flyttes fra drægtighedsstald til farestald. Systemet er udviklet af John Deen fra University of Minnesota. Der er 4 kategorier som også fremgår af denne film.

- Kategori 0: Normal gang
- Kategori 1: Soen halter lidt
- Kategori 2: Soen halter, og bevægelse er besværet
- Kategori 3: De søer, som falder udenfor kategori 2

Halthed i besætningen beregnes efter John Deen's model, som er:

$$\text{procent halte} = \text{antal søer i kategori 1-3} / \text{antal søer vurderet} * 100$$

Vurdering af klove

Forhornig under ballen er én af de betydende faktorer for halthed – det er som at gå med sten i skoen. Vurder bagbenene på søerne i farestalden i henhold til Vitfoss' scorekort.

Vitfoss har gennem de sidste 5 år oparbejdet en stor viden omkring halthed hos søer og specielt omkring klovsundhed. Vel vidende, at der er mange faktorer, som påvirker klovsundheden, så har vi alligevel kunnet demonstrere bedre klovsundhed med Vit-Omic konceptet.

Her kan du lave dine egne beregninger omkring betydning af halthed i din besætning. Vi hjælper selvfølgelig også gerne.